

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta
PL 521
00521 HELSINKI

Viite / Hänvisning
Kirjeenne 25.10.2007

Asia / Ärende
LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA, PÄÄKAUPUNKISEUDUN YHTEISTYÖVALTUUSKUNNAN JÄTEVOIMALAHANKE

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV) on 25.10.2007 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointiselostuksen hankkeestaan jätevoimalan rakentamiseksi pääkaupunkiseudulle.

Uudenmaan ympäristökeskus on antanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntonsa 13.6.2007.

YVA-menettelyn tarve

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) tarve määräytyy YVA-asetuksen (713/2006) 6 §:n hankeluettelon 11 b-kohdan perusteella. YVA-menettelyä sovelletaan tämän mukaan mm. muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden fysikaalis-kemiallisiin käsittelylaitoksiin, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa.

Arviointiselostus

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava voi hakea tarvittavia lupia hankkeen toteuttamiselle.

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaava on Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV), jossa yhteyshenkilönä on Juha Uuksulainen. Konsulttina arviointiselostuksen laadinnassa on Pöyry Energy Oy yhteyshenkilönään Päivi Koski. Arviointimenettelyssä toimii yhteysviranomaisena Uudenmaan ympäristökeskus yhteyshenkilönään apulaisjohtaja Rolf Nyström.

Maksu: 10 740 € (A23-531-AT3), maksuperusteet ovat lausunnon liitteenä

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

Jätevoimalahankkeen tarkoituksena on toteuttaa lämpöä ja sähköä tuottava jätevoimala, joka hyödyntää polttoaineenaan pääasiassa syntypaikalajiteltua sekajätettä. Suurin osa jätteestä on peräisin YTV Jätehuollon ja Länsi-Uudenmaan jätehuollosta vastaavan Rosk'n Roll Oy Ab:n asiakas- ja kiinteistöiltä. Lisäksi jätevoimalassa poltetaan kaupan ja teollisuuden jätteitä sekä muita polttokelpoisia yhdyskuntajätteitä. Jätevoimalan polttokapasiteetti on 320 000 tonnia jätettä vuodessa. Pääkaupunkiseudun sekajätteet sijoitetaan tällä hetkellä YTV:n Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa sijaitsevalla kaatopaikalle.

Hankkeen vaihtoehdot

Jätevoimala-alueiden valintaperusteena on ollut sijainti hyvien liikenneyhteyksien varrella, toiminnan soveltuminen ympäröivään maankäyttöön ja sijainti kaukolämpöverkon läheisyydessä.

YVA-selostuksessa on tarkasteltu neljää jätevoimalan vaihtoehtoista sijoituspaikkaa:

- Vaihtoehto 1: Juvanmalmin teollisuusalue, Espoo
- Vaihtoehto 2: Ämmässuon jätteenkäsittelykeskus, Espoo
- Vaihtoehto 3: Kivikon jättepalvelukeskuksen alue, Helsinki
- Vaihtoehto 4: Långmossebergenin alue, Vantaa

Muut tarkasteltavat vaihtoehdot:

- Vaihtoehto 0: Jätevoimalaa ei rakenneta pääkaupunkiseudulle ja YTV:n alueen jätteet sijoitetaan kaatopaikalle.
- Vaihtoehto 0+: Jätteet poltetaan M-real Oyj:n Lohjan Kirkniemen tehtaiden alueelle rakennettavassa polttolaitoksessa. Tämän vaihtoehdon kohdalla tarkastellaan vain liikenteen ja seudun jätehuollon vaikutuksia. Muilta osin ympäristövaikutukset on selvitetty Mangsin Voima -hankkeen YVA:ssa.

Asiaan liittyvät muut hankkeet

Jätevoimalahanke vastaa YTV:n 31.3.2006 hyväksymää jätteenkäsittelystrategiaa. Arviointimenettelyyn sisältyvät Espoon, Helsingin ja Vantaan sijoitusvaihtoehdot ovat strategian mukaiset.

M-real Oy:n Lohjan Kirkniemen tehtaan energiantuotannon uudistamishankkeen (Mangsin Voima) vaihtoehto 1 on nyt arvioitavan hankkeen 0+ -vaihtoehtona. Mangsin Voima -hankkeen YVA-menettely on saatettu loppuun 29.8.2007.

Uudenmaan liiton maakuntahallitus on 17.12.2007 hyväksynyt Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavaehdotuksen asetettavaksi nähtäville. YVA-arvioinnin vaihtoehdot 1, 2, 3, 4 ja 0+ ovat vaihemaakuntakaavaehdotuksen mukaiset.

2. ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireilläolosta on ilmoitettu 28.10.2007 Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa sekä 31.10.2007 Helsingin Uutisissa, Länsiväylässä ja Vantaan Sanomissa.

Arviointiselostus on kuulutettu 1.11. - 28.12.2007 välisenä aikana Espoon, Helsingin, Vantaan, Kirkkonummen ja Lohjan kaupunkien ilmoitustauluilla. Arviointiselostus on ollut nähtävillä 1.11. - 28.12.2007 Espoossa Espoon kaupungin ympäristökeskuksessa, Keski-Espoon kirjastossa ja Leppävaaran aluekirjastossa, Helsingissä Helsingin kaupungin ympäristökeskuksessa, Helsingin Kaupungintalolla, Itäkeskuksen kirjastossa ja Kontulan kirjastossa sekä Vantaalla Länsimäen kirjastossa, Vantaan kaupungin ympäristökeskuksessa, Hakunilan kirjastossa ja Vantaan kaupungin kaavoitus- ja kaupunkisuunnittelun asiakaspalvelupisteessä sekä Kirkkonummella Kirkkonummen kunnan palvelupisteessä ja Lohjalla Lohjan pääkirjastossa.

Hankkeesta on järjestetty 5.-8.11.2007 neljä esittelytilaisuutta, jotka pidettiin Espoossa Juvanpuiston koululla ja Honkamajalla, Helsingissä Korttelitalo Nallissa sekä Vantaalla Länsimäen koululla.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

3.1 Lausunnot

Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt arviointiselostuksesta lausunnot Espoon, Helsingin, Vantaan, Kauniaisten, Lohjan ja Karjaan kunnilta, Kirkkonummen, Inkoon, Siuntion ja Sipoon kunnilta sekä Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosastolta, Uudenmaan liitolta, Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiriltä ja Ratahallintokeskukselta.

Kirkkonummen kunta ja Ratahallintokeskus eivät ole antaneet arviointiselostuksesta lausuntoa.

Espoon kaupunginhallitus yhtyy **ympäristölautakunnan** lausuntoon ja toteaa, että YTV:n jätevoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus ei sulje pois mitään suunnitelluista sijoitusvaihtoehdoista.

Kirkniemen sijoitusvaihtoehdossa voitaisiin jätteen energiahyödyntäminen toteuttaa parhaiten M-realin tehtaalla ympärivuotisesti, mutta haittana on jätteiden kuljetusmatkan pituus verrattuna muihin vaihtoehtoihin.

YTV-alueella jätteen kuljetusmatkat olisivat lyhimmat Kivikkoon. Länsi-Uudeltamaalta jäteyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab:n kuljetusmatka olisi Kirkniemen jälkeen lyhin Ämmässuolle. YTV-alueella arvioidaan kerätävän polttokelpoista jätettä 260 000 t/a ja Rosk'n Roll Oy Ab:n alueella 60 000 t/a.

Selostuksessa on arvioitu kuljetussuoritteet eri vaihtoehtoilla siten, että mukaan on otettu YTV:n jätteiden kuljetus, muualta tulevien jätteiden kuljetus ja tuhkakuljetukset. Tämän laskelman mukaan Ämmässuon kul-

jetussuorite on pienin, Juvanmalmin seuraavaksi pienin, sen jälkeen tulevat Kivikko ja Långmossebergen. Kirkniemen kuljetussuorite on merkittävästi suurempi, noin nelin- tai viisinkertainen Ämmäsuohon verrattuna.

Espoon sijoitusvaihtoehtojen asemakaavat eivät salli jätevoimalan rakentamista Ämmäsuolle tai Juvanmalmille, joten asemakaavaa on muutettava. Ämmäsuon sijoitusvaihtoehto on siinä suhteessa Juvanmalmia parempi, että jätteenpoltossa syntyvät tuhkat voidaan sijoittaa Ämmäsuon kaatopaikalle, kun taas Juvanmalmilta pitää tuhkat kuljettaa erikseen Ämmäsuolle. Juvanmalmin sijoituspaikan itäpuolella on Vantaan kaupungin yleiskaavassa Timmermalmin luonnonsuojelualue vain noin 500 m päässä laitoksen sijoituspaikasta. Jätevoimala voi jossain määrin heikentää alueen virkistyskäyttöä.

Kaukolämpöliittymän ja sähköliittymän toteuttaminen Juvanmalmilla tai Ämmäsuolla edellyttävät uusien linjojen rakentamista. Juvanmalmilla pitäisi olemassa olevaa kaukolämpölinjaa vahvistaa 7 km matkalta ja rakentaa uutta kaukolämpölinjaa 2 km. Sähköverkkoon liittymiseksi pitäisi Juvanmalmilla rakentaa 7 km maakaapelia. Ämmäsuolla pitäisi rakentaa uutta kaukolämmön runkolinjaa 7 km. Uuteen sähkönsiirron rengasverkkoon liittymiseksi tarvitaan 1,5 km maakaapelia. Kivikko on tässä suhteessa pääkaupunkiseudun sijoitusvaihtoehtoista edullisin, koska siellä sähköverkkoon kytkeminen tapahtuisi laitostontilla sijaitsevalla muuntamolla ja kaukolämmön pääsiirtojohtoa pitäisi vahvistaa 250 m matkalla ja rakentaa uutta liittytäjohtoa 1 km.

Asukkaita sijoituspaikkavaihtoehtoista on eniten Kivikon ympäristössä. Tällä hetkellä noin kolmen kilometrin säteellä Kivikosta asuu 105 000, Långmossebergenistä 50 000, Juvanmalmilta noin 12 000 ja Ämmäsuolta noin 600 asukasta.

Merkittävin haitta laitoksen toiminnassa on liikenteen lisääntyminen. Kasvihuonekaasupäästöt pienenevät, jos jätteen energiahyödyntämisellä korvataan fossiilisia polttoaineita.

Espoon **kaupunkisuunnittelulautakunta** pitää jätevoimalan toteuttamista tarpeellisenä ja kiireellisenä hankkeena, sillä siirtyminen jätteiden energiahyödyntämiseen vähentää oleellisesti Ämmäsuon kaatopaikan ympäristöhaittoja. Myös jätehuollon kasvihuonepäästöjen väheneminen on YTV:n ilmastostrategian mukaista. Ympäristövaikutusten arviointi osoittaa, että jätevoimalan sijoittamiselle on useita vaihtoehtoisia paikkoja, jotka ympäristövaikutustensa puolesta sopivat voimalan sijoituspaikoiksi. Lautakunnalla ei ole ollut käytettävissään riittävässä määrin tietoa jätevoimalan aiheuttamista liikennevirroista ja -määristä tavalla, jota lautakunta lausunnossaan YVA-ohjelmasta edellytti: "Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää tärkeänä, että jätteenkuljetus suunnitellaan hyvin toimivana kokonaisuutena sisältäen useita siirtokuormausasemia ja että ne sijoitetaan liikenteellisesti hyviin risteyspaikkoihin siten, että liikenne ei ohjaudu asuinalueille. Näitä periaatteita tulee arviointiperusteissa ja arvioinneissa korostaa". Lautakunta viittaa myös Pohjois-Espoon alueneuvottelukunnan lausuntoon, jossa esitetyt näkökohdat tulee jatkossa ottaa huomioon.

Espoon **sosiaali- ja terveyslautakunta** toteaa, että hankkeen vaikutuksia on käsitelty monipuolisesti. Lautakunta pitää tärkeänä, että jätteiden sijoittamista kaatopaikalle vähennetään. Samalla tulee erityisesti huolehtia jätteiden synnyn ehkäisemisestä sekä niiden hyödyntämisestä lajittelemalla ja kierrättämällä.

Helsingin kaupunginhallitus katsoo, että YTV:n jätevoimalan ympäristövaikutusten arviointi täyttää YVA-lain ja -asetuksen tarkoituksen sekä vaatimukset selostuksessa käsiteltävistä asiakokonaisuuksista.

YVA-selostuksen johtopäätöksenä esitetään, että kaikki hankkeen vaihtoehdot ovat ympäristövaikutusten kannalta toteuttamiskelpoisia. Helsingin kannalta merkittävin on vaihtoehto 3, jätevoimalan sijoittaminen Kivikon jätepalvelukeskuksen alueelle Helsinkiin. Kaupunginhallituksen lausunnossa on perusteellisesti käsitelty Kivikon vaihtoehtoa.

Vaikutuksista liikennemääriin ja -turvallisuuteen todetaan, että YVA-selostuksessa on esitetty Kivikon suunnitellulle sijoituspaikalle johtavien teiden nykyiset liikennemäärät sekä jätevoimalan kuljetukset sisältävät liikennemäärät. Kaupunginhallitus katsoo, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä ei ole riittävästi tarkasteltu kaavojen ja suunnitelmien toteutumista ja niiden aiheuttamia muutoksia esim. liikennemääriin ja -järjestelyihin sekä asutuksen lisääntymiseen.

Kivikon vaihtoehdossa polttolaitos sijaitsisi 400 metrin päässä nykyisestä asutuksesta ja aivan virkistysalueen vieressä teollisuusalueella. Kivikon työpaikka-alueen asemakaavassa alueelle on osoitettu pelastuslaitoksen uusi toimipiste, joka nykyisten arvioiden mukaan tullaan toteuttamaan vuosina 2011 - 2012. Sijoituspaikan vieressä on myös varaus pelastuslaitoksen helikopterikentälle. Latokartanon rakenteilla olevalla alueella lähimmät työpaikka- ja asuinrakennukset tulevat olemaan Kehä I:n toisella puolella vain 300 metrin päässä jätevoimalasta.

Kaupunginhallitus katsoo, että Kivikon vaihtoehdon arvioinnissa tulisi ottaa huomioon jätevoimalan pohjoispuolelle kaavoitetun teollisuusalueen vaikutukset alueen liikennemääriin. Noin 2 000 uutta työpaikkaa aiheuttaa merkittävän liikenteen määrän lisääntymisen niillä kaduilla, joilla jäteautot kulkevat. Lisäksi Lahdentien ylittävä uusi risteyssilta ja Kivikon kohdalle tuleva Kehä I:n uusi eritasoliittymä yhdessä ohjaavat edelleen lisää poikittaisliikennettä Kivikonkaarelle. Tulevat työpaikka-alueet tulevat ilman jätelaitoksen aiheuttamaa liikennettäkin tuottamaan huomattavan ajoneuvoliikenteen lisäyksen.

Liikennemäärät tulisi arvioida tarkemmin ottaen erityisesti huomioon sen, että laitoksen aiheuttama lisäliikenne kohdistuu nyt varsin hiljaisille asuntokaduille. Lisääntyvä liikennemäärä tulisi arvioida jätteen todelliselle kuljetusajalle eikä koko vuorokauden ajalle. Lisäksi liikenteen vaikutusten lisääntymistä tulee vertailla todellisilla määrillä eikä suhteellisilla osuuksilla.

Liikenteen lisääntyminen tulee vaikuttamaan alueen ilman laatuun, melutasoon ja turvallisuuteen. Huomioon tulee ottaa myös alueelle sijoitu-

van pelastuslaitoksen helikopterikentän samoin kuin Malmin lentokentän vielä jatkuvan lentotoiminnan turvallisuusvaatimukset. Kaupunginhallitus katsookin, että alueelle ei tulisi sijoittaa enää lisää toimintoja, jotka lisäävät ympäristövaikutuksia.

Kaupunginhallitus katsoo, että hankkeen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon myös alueelle sijoittuvan pelastuslaitoksen helikopterikentän ja Malmin lentokentän vielä jatkuvan lentotoiminnan turvallisuusvaatimukset.

Vaihtoehdossa 0+ kuljetettaisiin jätteistä 70 - 85 % ensin Kivikon siirto-kuormausasemalle ja sieltä edelleen maanteitse suoraan Lohjalle tai maanteitse Ilmalaan tai Keravalle ja sieltä edelleen rautateitä pitkin Lohjalle. Tällöin liikenteen määrä lisääntyy koko YTV-alueella pitkien etäisyyksien vuoksi. Kaupunginhallitus katsoo, että Kirkniemen vaihtoehto on liikennevaikutusten kannalta Kivikolle lähes yhtä huono kuin jätevoimalan toteuttaminen Kivikkoon. Molemmissa tapauksissa liikenteen määrä ja ympäristövaikutukset lisääntyvät.

Jätevoimalan ja jätekuljetusten **päästöjen epäpuhtauspitoisuudet ja laskeumat** on YVA-selostuksen mallinnuksessa arvioitu hyvin pieniksi, eivätkä ne aiheuta pääkaupunkiseudulle merkittäviä ilmanlaatuvaikutuksia eivätkä terveydellistä haittaa.

YVA-selostuksessa esitetään laajasti jätteen polton ja savukaasujen puhdistuksen tekniikkaa. Kaupunginhallitus toteaa, että savukaasupäästöjen mallinnuksessa olisi ollut hyvä arvioida savukaasupäästöjen vaikutuksia myös jätteenpoltoasetuksen (362/2003) suurimmilla päästöarvoilla, jolloin pahin mahdollinen tilanne olisi mallinnettu.

Tieliikenne on suurin typpioksidin päästölähde taajama-alueilla. Jätevoimalaan liittyvien kuljetusten aiheuttama typpioksidille altistuminen on suurinta Kivikon sijoitusalueen läheisyydessä, jossa asutus on tiheää.

Kaupunginhallitus katsoo, että jätevoimalan ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole riittävästi otettu huomioon Kivikon alueen liikennejärjestelyihin tulossa olevia muutoksia. Liikennemäärät ja liikenteen päästöt tulisi arvioida tarkemmin ottaen erityisesti huomioon sen, että jätevoimalan aiheuttama lisäliikenne kohdistuisi nykyään hiljaisille asutokaudoille.

YVA-selostuksen mukaan jätevoimalan aiheuttamilla **kasvihuonekaasumäärillä** ei ole suoria paikallisia tai alueellisia vaikutuksia. Hankkeen vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin on arvioitu suotuisiksi. Kaupunginhallitus katsoo, että vaikutuksia energiahuoltoon ja kasvihuonekaasupäästöihin on arvioitu kuitenkin melko suppeasti. Kaupunginhallitus toteaa, että kasvihuonekaasupäästöjen kannalta sijoituspaikalla voi olla merkitystä riippuen siitä, kuinka paljon voidaan korvata fossiililla polttoaineilla tuotettua kaukolämpöä.

Energiantuotannon korvaamisen vaikutusta on selostuksessa tarkasteltu olettamalla, että jätevoimalan tuotantoa vastaava energia tuotettaisiin joko maakaasu- tai hiilivoimalaitoksessa. Kaupunginhallitus katsoo, että

selostuksessa olisi tullut esittää selvemmin, miten päästömäärät on arvioitu. Kaupunginhallitus katsoo lisäksi, että arvioinnissa tulisi ottaa huomioon hankkeen koko elinkaari.

YVA-selostuksessa on kuvattu **jätevoimalassa syntyvän tuhkan** ja muiden jätteiden määrät, laatu ja käsittely sekä loppusijoitus. Kaupunginhallitus katsoo, että poltettavan materiaalin eli erilliskerättävän jätteen koostumus ja laatuvaatimukset eivät kuitenkaan selviä selostuksesta riittävän hyvin. Tämän vuoksi jätteen poltossa muodostuvan tuhkan määrää onkin vaikea selvittää.

Ihmisiin ja yhteiskuntaan kohdistuvista vaikutuksista todetaan, että jätevoimalan ympäristövaikutusten arvioinnissa asetetaan pääkaupunkiseudun sijoitusvaihtoehdot samanarvoiseen asemaan. Suorien ympäristövaikutusten kuten melun ja ilmanlaadun kannalta sijoituspaikoilla ei ole merkittäviä eroja.

Kaupunginhallitus katsoo, että jätevoimalan sijaintipaikkaa ratkaistaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen kohdistuviin vaikutuksiin.

Jätevoimalan vaihtoehtoisista sijoituspaikoista Kivikon läheisyydessä on eniten asukkaita. Noin kolmen kilometrin säteellä alueella on noin 105 000 asukasta. Määrä tulee kasvamaan vielä noin 4 000 asukkaalla, kun läheinen Viikin-Latokartanon asuinalue valmistuu. Jätevoimalahanke koskee suoranaisesti Viikin Latokartanon ja Kivikon asunto- ja työpaikka-alueita ja niiden rajaamaa itäisen keskuspuiston osaa, Kivikon ulkoilu- ja liikuntapuistoa.

Viikin-Kivikon alue tulee lähivuosina edelleen kasvamaan ja kehittymään. Latokartanon osa-alue tulee valmistuttuaan muodostamaan Viikin suurimman asuinalueen 9 000 asukkaineen. Tämä alue sijoittuu suunniteltua jätevoimalaa vastapäätä. Latokartanon reunalle suunniteltu noin 2 000 työntekijän työpaikka-alue sijoittuu Lahdenväylän ja Kehä I:n varteen.

Kivikossa on nyt noin 5 000 asukasta. Lisäksi Kehä I:n ja Kivikon liittymän ympäristöön on vireillä kaavamuutos, jolla täydennetään asuin- aluetta, minkä lisäksi kehätien varteen tulee jonkin verran lisää työpaikatontteja. Suunnitelmien mukaan alueelle syntyisi noin 2000 uutta työpaikkaa.

Asuinalueen länsipuolella on Kivikon ulkoilu- ja liikuntapuisto. Jätevoimalan aiheuttama raskaan liikenteen lisäys meluineen haittaisi erityisesti alueen asukkaiden ja liikuntapuiston käyttäjien liikkumista ja ulkoilu- ja urheilupuiston viihtyisyyttä. YVA-selostuksen melumallinnus perustuu nykyisiin liikennereitteihin sekä tieliikennelaskentatuloksiin. Kaupunginhallitus toteaa, että melumittaukset Kivikossa tulisi tehdä myös lähimmällä asuinalueella Viikki-Latokartanossa sekä aivan viereisellä virkistysalueella.

Kaupunginhallitus katsoo, että jätevoimalan ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee edelleen ottaa huomioon lisääntyvä asutus mm. Kivikon-

laidan alkupäässä ja Kehä I:n eteläpuolella Viikin pohjoisosassa sekä Kivikon länsi-, itä- ja eteläpuolille kaavoitetuilla asuntoalueilla. Laitoksen sijoituspaikasta päätettäessä tulee ottaa huomioon Kivikon sijainti lähellä huomattavan suurta asukasmäärää.

Jätevoimalahankkeen vaikutuksia lähialueiden asukkaiden elinoloihin ja viihtyvyyteen selvitettiin **asukaskyselyllä**, joka lähetettiin 2 000 kotitalouteen. Vastausprosentti jäi vain 18 %:iin. Yli puolet lähetetyistä vastauksista tuli Kivikon sijoituspaikkavaihtoehdon lähistöltä. Kivikon jäteaseman ympäristön asukkaat vastustavat selkeästi jätevoimalan sijoittamista Kivikkoon. Asukkaat kokevat, että polttolaitos heikentää heidän asuinalueidensa statusta ja asuntojen arvoa sekä asuinympäristön viihtyisyyttä.

Kaupunginhallitus katsoo, että asukaskyselyä, sen analyysiä ja niitä täydentävää sanallista asiantuntija-arviointia on hankkeen kokoluokka ja sen seudullisesti tärkeän aseman kannalta pidettävä menetelmällisesti puutteellisina. Kaupunginhallitus katsoo, että asukasselvityksiä ja vuorovaikutusprosessia tulisi edelleen jatkaa.

Maankäyttöön ja yhdyskuntaan kohdistuvista vaikutuksista todetaan, että jätevoimalahanke koskee suoraan Viikin Latokartanon ja Kivikon asunto- ja työpaikka-alueita ja niiden rajaamaa itäisen keskuspuiston osaa, Kivikon ulkoilu- ja liikuntapuistoa.

Helsingin kaupunki on pyrkinyt kehittämään Viikin-Kivikon aluetta vetovoimaiseksi asuin- ja työpaikka-alueeksi ja monipuoliseksi Itä-Helsinkiä palvelevaksi liikunta- ja ulkoilupuistoksi. Alue sijaitsee keskeisesti olemassa olevassa kaupunkirakenteessa ja tulee lähivuosina edelleen merkittävästi kasvamaan ja kehittymään. Asunto- ja työpaikkarakentaminen on pyritty keskittämään tiiviisti hyvien julkisen liikenteen yhteyksien ulottuville, ja vastaavasti niihin rajautuva Helsingin itäinen keskuspuisto on jätetty tiiviiden asuinalueiden keskelle mahdollisimman yhtenäiseksi ja ehjäksi kokonaisuudeksi.

Latokartanon osa-alue muodostaa Viikin suurimman asuinalueen. Koko Viikin-Latokartanon alueen valmistuttua 2010-luvulla alueen väkiluku on noin 9 000. Latokartanon Asuinalue liittyy välittömästi itäisen keskuspuiston virkistys- ja puistoalueisiin. Latokartanon reunalle suunniteltu noin 2 000 työntekijän työpaikka-alue sijoittuu Lahdenväylän ja Kehä I:n varteen.

Kivikon asuinalue sijaitsee itäisen keskuspuiston länsilaidalla. Kivikossa on nyt noin 5 000 asukasta. Lisäksi vireillä olevalla kaavamuutoksella asuinalueita täydennetään Kehä I:n ja Kivikon liittymän ympäristöön.

Asuinalueen länsipuolella on itäiseen keskuspuistoon liittyvä Kivikon ulkoilupuisto, jonka eteläosaan Kehä I:n varteen ollaan rakentamassa Kivikon liikuntapuistoa. Lisäksi jätevoimalan itäpuolelle ollaan rakentamassa urheilun sisähalli.

Kehä I:n yli Viikin suuntaan suunnitellaan rakennettavaksi leveä maisemasilta. Kivikon teollisuusalueen ja Malmin Tattariharjun välisen sillan

toteutuessa paranevat ulkoiluyhteydet Malmin suuntaan. Kivikon ulkoilumahdollisuudet ja urheilupuisto ovat olennainen osa lähialueiden ympäristön laatua.

Asuinalueen eteläosassa on joitakin työpaikkatontteja ja Lahdenväylän varteen on kaavoitettu noin 140 000 k-m²:n työpaikka-alue. Lisäksi kehätien varteen tulee jonkin verran lisää työpaikkatontteja. Alueelle olisi syntymässä noin 2000 uutta työpaikkaa. Ensimmäiset hankkeet on tarkoitus käynnistää vuoden 2008 alussa.

Kivikon työpaikka-alueen asemakaavassa alueelle on osoitettu pelastuslaitoksen uusi toimipiste, joka nykyisten arvioiden mukaan tullaan toteuttamaan vuosina 2011 - 2012. Kohteeseen on tarkoitus sijoittaa myös pelastuslaitoksen helikopterikenttä, joka siirtyy Malmin kentältä Kivikkoon.

Alueen kunnallistekniikan rakentaminen ja tonttien esirakentaminen on aloitettu viisi vuotta sitten, ja työt on pääosin tehty.

Maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnista kaupunginhallitus toteaa, että Kivikon sijoituspaikkavaihtoehto on alue- ja yhdyskuntarakenteen kannalta epäsuotuisa. Lisäksi Kivikossa jätevoimala huonontaa lähimaisemaa sekä näkyy tulevaan ulkoilupuistoon. Hanke heikentää Kivikon liikuntapuiston vetovoimaisuutta.

Helsingin kaupungilla on internetissä toimiva Helsingin **luontotietojärjestelmä -palvelu**, jossa voi tarkastella Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen karttapohjaisia luontotietoja, mm. luonnonsuojelualueita ja arvokkaita kasvikohteita. Useimpiin kohteisiin liittyy myös tietoa lajistosta. Järjestelmä tarjoaa yleiskuvan Helsingin luonnosta sekä antaa asukkaille tietoa omasta lähiluonnosta ja luonnon monimuotoisuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että ympäristövaikutusten arvioinnissa kyseinen palvelu olisi toiminut apuna luontoarvoja selvittäessä.

Kaupunginhallitus **toteaa lopuksi**, että jätevoimalahankkeen välittömät ympäristövaikutukset on arviointiselostuksessa lueteltu kattavasti, mutta hankkeen välillisten vaikutusten arviointi on vähäistä. Keskeisimpiä välillisiä vaikutuksia ovat vaikutukset YTV-alueen jätehuoltoon eli jätevoimalahankkeen taloudelliset vaikutukset (mm. jätteiden hinnoittelu), vaikutukset syntyviin jätemääriin, jätteiden lajittelun kannattavuuteen sekä jäteasenteisiin.

YVA-selostuksen laskelmat perustuvat jätemäärien jatkuvaan kasvuun ainakin vuoteen 2025 asti. Kaupunginhallitus toteaa, että jätevoimalan kokoa ja kannattavuutta selvittäessä tulisi huomioida myös mahdolliset muutokset kierrätyksessä, ihmisten asenteiden muutos, jättemateriaalin hyötykäytön kasvu ja syntyvän jätteen määrän mahdollinen väheneminen.

Kaupunginhallitus viittaa edellä lausumaansa ja katsoo, että arviointiselostusta kaupunginhallituksen lausunnot huomioiden voidaan käyttää hankkeesta päättämisen ja ympäristölupaharkinnan perusteena.

Helsingin **kaupunkisuunnittelulautakunta** korostaa, että arviointiselostus ei sisällä tietoja Kirkniemi-vaihtoehdossa Kivikossa siirtokuormatun jätteen purkaus- ja lastausjärjestelyistä ja -vaikutuksista Ilmalassa. Asuinalueiden sijoittumisesta suhteessa Kivikon jätevoimalaan ja sen vaikutusalueisiin olisi saanut paremman käsityksen, jos eri osa-alueiden tulevat asukasmäärät olisi merkitty kartoille. Asukaskysely ja sen analyysi on tämän kokoluokan hankkeessa pidettävä puutteellisena ja tästä syystä tulisi asukasselvityksiä ja vuorovaikutusprosessia edelleen jatkaa. Jätevoimalan toteuttamisen Kivikko- ja Kirkniemi-vaihtoehdoissa Helsingin alueelle kohdistuvat ohjearvopohjaiset arvioitavat terveysvaikutukset olisivat vähäiset. Jätevoimalan mahdollinen sijoittaminen Kivikkoon edellyttää jäteaseman nykyisen asemakaavan muuttamista. Asemakaavaprosessi vie yhdestä neljään vuotta.

Helsingin **ympäristölautakunta** huomauttaa, että laitoksen sijoituspaikkaa ratkaistaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen kohdistuviin vaikutuksiin. Vaikutusalueiden maankäyttö eroaa suuresti toisistaan. Juvanmalmin, Ämmäsuon, Långmossebergenin ja Kirkniemen vaihtoehdot sijoittuvat teollisuus-, jätehuolto- tai energiantuotantoalueille. Kivikon vaihtoehto on keskellä Viikki-Kivikko -virkistysaluetta, joka on yksi Helsingin "vihersormista". Helsingin maankäyttöperiaatteisiin on vuosikymmeniä kuulunut näiden tärkeimpien virkistysalueiden säilyttäminen tiivistettävän kaupunkirakenteen sisällä. Jätteenpolttolaitoksen ja sen aiheuttaman raskaan liikenteen tuominen virkistysalueen sisälle olisi vastoin Helsingin maankäyttöperiaatteita, mitä arviointiselostuksessa ei ole tuotu esille.

Helsingin **kiinteistölautakunta** korostaa, että Kivikon vaihtoehdossa ympäristövaikutukset ovat lähes kaikilta arvioiduilta osilta epäedullisimmat ja Kivikon vaihtoehto on huonoin. Lisäksi lautakunta toteaa, että vaihtoehtojen alkuperäisistä valintaperusteista sijainti hyvien liikenneyhteyksien varrella ja sijainti kaukolämpöverkoston läheisyydessä toteutuisivat kovin huonosti M-real Oyj:n vaihtoehdossa, kun kysymys on pääkaupunkiseudun jätehuollosta. Kirkniemi on kaukana jätteen tuottajista ja siten epäedullinen sijoituspaikka. Vaihtoehdossa siirtokuormauksesta aiheutuvat vaikutukset Kivikossa olisivat lähes yhtä merkittäviä kuin sijoitettaessa voimala Kivikkoon.

Helsingin **yleisten töiden lautakunta** toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiin liittyy aina oletuksia ja yleistyksiä. Käytettävissä olevat tiedot ovat alustavia. Suuruusluokaltaan ympäristövaikutusten merkittävyys on kuitenkin selvitetty melko huolellisesti. Lautakunta katsoo, ettei Kivikon vaihtoehdon kielteisiä vaikutuksia ole riittävästi otettu arvioinnissa huomioon.

Helsingin **tekninen lautakunta** toteaa, että olisi ollut tärkeätä hankkeessa käsitellä myös mahdollisuutta polttaa jätevedenpuhdistamoilta poistettua ja termisesti kuivattua lietettä, jonka polttoarvo vastaa turpeen polttoarvoa.

Vantaan kaupunginhallitus on antanut **ympäristölautakunnan** ja **kaupunkisuunnittelulautakunnan** esityksen mukaisen lausunnon YTV:n

jätevoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Arviointiselostuksen perusteella voidaan arvioida hankkeen vaihtoehtojen toteutusmallien vaikutukset ympäristöön lain edellyttämällä tavalla. Vantaan kaupunki esittää seuraavat seikat huomioon otettavaksi ympäristöviranomaisen lausunnossa:

Vantaan kaupunki on YTV:n jätevoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa esittänyt arvioitavaksi asioita, joita ei ole kuitenkaan käsitelty selostuksessa.

Sijoituspaikkoja verrattaessa ei ole arvioitu riittävästi vaikutuksia energiantuotantoon eikä eri sijoituspaikoissa syntyvän kaukolämmön hyödyntämismahdollisuuksia. Samoin täten jää kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä arvioimatta eri vaihtoehdoissa.

Jätteiden synnyn ehkäisyn ja kierrätyksen voimakkaaseen edistämiseen perustuvaa jätelain ja EU-direktiivien mukaista ratkaisua ei ole vaihtoehtona arvioitu. Arvioinnista puuttuu myös herkkyystarkastelu siitä, kuinka pienellä jätelmäärällä jätevoimalan kannattaisi toimia.

Arvioinnista puuttuu selvitys eri vaihtoehtojen aiheuttamasta muutoksesta kunnallisten energialaitosten toimintaan ja talouteen ja sitä kautta kuntalaisten jätemaksuihin ja muihin maksuihin. Vaikutuksia tulee verrata jätteiden synnyn ehkäisyn ja kierrätyksen lisäämisen taloudellisiin kustannuksiin. Tätä ja tähän liittyvää 0-vaihtoehtoa ei ole kuitenkaan YVA-selostuksessa selvitetty, mitkä kuitenkin ennen lopullista päätöksentekoa tulisi selvittää.

Pohjavesivaikutuksia tarkasteltaessa ei Långmossebergenin vaihtoehdossa ole huomioitu talousvesikaivojen sijaintia, vaikka lähimmän asutuksen alueille ei ole rakennettu vesihuoltoverkoston. Elohopeapäästöjen hallinnassa ei ole selvitetty päästöjen jatkuvan tarkkailun käyttöä.

Kuljetussuoritteet (taulukko 7-11) ovat pienimmät Ämmässuon ja Juvanmalmin vaihtoehdoissa. Tämä ei tule kuitenkaan vaihtoehtojen vertailussa (luku 8) esiin riittävästi. Långmossebergenin vaihtoehdossa kuljetussuoritteet ja niin ollen liikenteen päästöt ovat pääkaupunkiseudun vaihtoehdoista suurimmat. Långmossebergenin vaihtoehto edellyttää Kehä III:n parannussuunnitelmien toteuttamista.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaan tuhkia on käsiteltävä ennen loppusijoitusta. Selostuksessa ei ole esitetty tuhkien käsittelyä eikä siinä ole arvioitu käsittelyn ympäristövaikutuksia.

Helsingin seudun mahdollinen laajeneminen itään Sipoon suuntaan metron tai Heli-rataan tukeutuen saattaa aiheuttaa nykyisistä kaavavarauksista poikkeavia muutoksia Långmossebergenin lähiympäristöön. Muutoksien vaikutuksia on nyt vaikea arvioida. Muiden vaihtoehtojen kohdalla tällaista tulevaisuuden maankäyttösuunnitelmien muutosodotusta ei ole.

Vertailussa sijoituspaikkojen erilaiset vaikutukset eivät tule riittävästi

esiin. Sijaintipaikkaa päätettäessä tulee ottaa huomioon vaikutukset ihmisten viihtyvyyteen ja elinoloihin. Vaikka Långmossebergenin alue on jo nyt teollisessa käytössä ja kaavoitettu tähän tarkoitukseen, niin voimalla vaikuttaisi melko suuren joukon elinoloihin verrattuna esim. Ämmäsuon vaihtoehtoon. Lähellä on virkistysalue ja elintarviketeollisuutta. Laitos erottuu maisemasta melko laajalla alueella.

Lohjan kaupunginhallitus toteaa, että Kirkniemi on yksi todellinen vaihtoehto jätevoimalan sijoituspaikaksi. Näin ollen YVA-selostuksessa tulee 0+ -vaihtoehtoa, eli voimalan sijoittamista Kirkniemeen, käsitellä tasavertaisesti muiden vaihtoehtojen kanssa. Koska 0+ -vaihtoehto ei ole kaikissa vertailuissa mukana, YTV:n YVA -selvitys ei anna kaikilta osin yhdenmukaista kuvaa eri vaihtoehtojen vaikutuksista. Mangsin voimalahankkeesta laaditun YVA-selostuksen tuloksia voi hyödyntää YTV:n YVA-selvityksessä.

Liikenne on todettu YVA-selostuksissa merkittävimmäksi ympäristöhaitaksi sekä päästöjen ja melun että turvallisuuden kannalta. YVA-selostusta tulisi täydentää näiden vaikutusten arvioinnin osalta, jotta saataisiin paremmin vertailtua, miten eri vaihtoehdot eroavat liikenteen vaikutusten osalta ja miten haittojen ehkäisy missäkin vaihtoehdoissa voidaan toteuttaa.

Ympäristöterveydestä, ympäristönsuojelusta ja kaavoituksesta Lohjalla vastaavana lautakuntana Lohjan **ympäristölautakunta** toteaa lisäksi, että YTV:n jätevoimalan ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on arvioitu varsin kattavasti pääkaupunkiseudulle sijoittuvan neljän vaihtoehdon ympäristövaikutuksia. Koska Lohjalla sijaitseva Kirkniemen laitos on yksi todellinen vaihtoehto jätevoimalan sijoituspaikaksi, olisi ollut syytä käsitellä tätä 0+ -vaihtoehtoa selostuksessa laajemmin, vaikka siitä onkin tehty oma erillinen selvityksensä. YTV:n ja Mangsin Voiman YVA -selostuksissa on käytetty erilaisia vertailumenetelmiä, mikä vaikeuttaa vertailujen tekemistä. YTV:n YVA-selostuksessa olisi näitä menetelmiä voinut yhdenmukaistaa ja ottaa huomioon Mangsin Voima -hankkeen YVA:sta saatuja lausuntoja ja mielipiteitä. Päästöselvityksissä olisi tullut arvioida polttoperäisten nano- ja ultrapienien hiukkasten vaikutuksia, vaikka polttoprosessissa käytetäänkin parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Kauniaisten kaupunginhallitus pitää jätevoimalahanketta tärkeänä ja kannatettavana. Jätteiden sijoittamista kaatopaikalle tulee vähentää ja jätteiden sisältämän energian hyödyntämistä lisätä. Samalla tulee erityistä huolehtia jätteiden synnyn ehkäisemisestä ja jätteiden hyödyntämisestä aineena lajittelemalla ja kierrättämällä.

Inkoon ympäristölautakunta toteaa, ettei YTV:n jätevoimala mainittavasti vaikuta Inkoon kuntaan lukuun ottamatta vaihtoehtoa, että jätteet poltettaisiin Lohjalla. Tästä vaihtoehdosta ei esillä oleva YVA-selostus tuo mitään uutta, joka ei olisi tullut esille Kirkniemen vaihtoehdon omasta YVA:sta. Lautakunta viittaa tältä osin lausuntoonsa 20.6.2007 Kirkniemen YVA:sta. Ympäristölautakunta toteaa lisäksi, että YTV:n jätevoimalaa koskeva 260-sivuinen YVA-selostus on vain suomenkieli-

nen. Kaikki kunnat, joita asia koskee, ovat kaksikielisiä kuntia, joissa ruotsinkielisen väestön osuus on suuri. Ruotsinkielinen yhteenveto on 15-sivuinen ja lautakunta pitää tätä ruotsinkielisten syrjintänä.

Karjaan kaupunginhallitus toteaa kuten **tekninen lautakuntakin** arviointiselostuksesta ilmenevän, että suurimmat ympäristövaikutukset aiheutuvat liikenteestä. Jätteet tuotetaan valtaosin pääkaupunkiseudulla, joten ratkaisevaa on se, miten kauas pääkaupunkiseudulta ne kuljetetaan. Tältä kannalta Kirkniemen vaihtoehto on selvästi huonoin, koska se lisää liikennettä kaikkein eniten. Kaupunginhallitus katsoo, että on selvää että jätteet tulisi käsitellä jossain pääkaupunkiseudun vaihtoehtoisista sijoituspaikoista kokonaiskuljetusten minimoimiseksi. Vähiten liikenne muuttuu nykytilanteeseen verrattuna, jos voimala sijoitetaan Ämmäsuolle, joka myös sijaitsee kohtuullisen matkan päässä läntiseltä Uudeltamaalta.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että ajatellen jätteen poltosta saatavaa energiaa myös pitkällä aikavälillä, on voimalan sijoittaminen pääkaupunkiseudulle paras vaihtoehto. Kirkniemessä jätteen poltto kytkeytyy läheisesti M-Real Oyj:n paperitehtaaseen ja sen energiantarpeeseen, kun taas pääkaupunkiseudulla voidaan myös nähdä mahdollisuuksia käyttää jäte-energiaa sähkön ja kaukolämmön tuottamiseen.

Karjaan **ympäristölautakunta** huomauttaa, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ei ole riittävästi otettu huomioon vaikutuksia kierätykseen ja jätteiden synnyn ehkäisyyn.

Sipoon kunnan ympäristönsuojelijaosto katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiselostus on varsin kattava. YVA-asetuksen 12 §:n asettamat sisältövaatimukset arviointiselostuksesta täyttyvät eikä ympäristönsuojelijaostolla siten ole huomautettavaa.

Siuntion kunnanhallitus puoltaa lausunnossaan jätteiden polttoa. YVA osoittaa, että uudenaikaista polttotekniikkaa käytettäessä prosessi ei aiheuta terveys- tai ympäristöhaittoja. Polttamalla lajiteltu jäte voidaan pysäyttää nykyisten kaatopaikkojen ajan oloon kestävä kasvun samalla, kun jätemassojen energia saadaan talteen. Tällä on myös myönteinen vaikutus ilmastonmuutokseen. Suurin kuormitus aiheutuu kuljetuksista. Siuntion kannalta Kirkniemen vaihtoehdolla on se etu, että kuljetusmatka on lyhyt, millä todennäköisesti on myönteinen vaikutus jätteenkäsittelykustannuksiin. Tämä vaihtoehto edellyttää rautatiekuljetusta. Ämmäsuon vaihtoehdossa maan suurimman väestökeskittymän jätteiden kuljetusmatkat ovat lyhyemmät ja lisäksi tuhalle ei tarvita erillisiä kuljetuksia. Siuntion kunnan kannalta vaihtoehdot Ämmäsuon (Ve 2) ja Kirkniemi (Ve 0+) ovat parhaimmat.

Siuntion **ympäristölautakunta** viittaa Kirkniemen YVA:sta antamaansa lausuntoonsa. Ympäristölautakunta toteaa lisäksi, että YTV:n jätevoimaa koskeva 260-sivuinen YVA-selostus on vain suomenkielinen. Kaikki kunnat, joita asia koskee, ovat kaksikielisiä kuntia, joissa ruotsinkielisen väestön osuus on suuri. Ruotsinkielinen yhteenveto on 15-sivuinen ja lautakunta pitää tätä ruotsinkielisten syrjintänä.

Siuntion **tekninen lautakunta** toteaa, että jätteiden poltto hyötytarkoituksessa on huomattavasti lisääntynyt läntisissä teollisuusmaissa. Sellaisen laitoksen rakentamissuunnitelmat pääkaupunkiseudun tarpeita varten on nähtävä myönteisenä panostuksena. Lautakunta puoltaa jätteiden polttoon perustuvan voimalaitoksen suunnittelun jatkamista. Lautakunta suhtautuu myönteisesti siihen, että laitos sijoitetaan pääkaupunkiseudun läheisyyteen.

Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto toteaa terveysvaikutusten arvioinnin osalta, että rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia arviointiselostuksessa on käsitelty varsin suppeasti, vaikka rakentamisen arvioidaan kestävän kaksi vuotta. Lääninhallitus katsoo, että lupavaiheeseen tulee selvittää tarkemmin mahdolliset rakentamisen aikaiset terveyshaitat ainakin tärinän ja melun osalta asuinrakennuksissa ja muissa häiriintyvissä kohteissa. Mahdolliset terveyshaitat tulee ottaa huomioon lupavaiheessa.

Lääninhallitus katsoo, että mahdollisten terveysvaikutusten kannalta lupavaiheessa tulee ottaa huomioon nykyinen typpidioksidipitoisuus, kuljetuksista aiheutuva typpidioksidipitoisuus sekä laitoksen toiminnasta aiheutuva typpidioksidipitoisuus. Asuntoihin ja muihin häiriintyviin kohteisiin vaikuttava typpidioksidipäästöjen yhteisvaikutus tulee huomioida.

Sosiaalisista vaikutuksista lääninhallitus toteaa, että on selvitetty kohdittuun monipuolisesti vaikutusalueen asukkaiden näkemyksiä ja kantaa hankkeeseen. Toisaalta myös alueen väestön oma aktiivisuus on tuonut näkemystä sosiaalisista vaikutuksista.

Lääninhallitus on arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa korostanut, että paikalliset sosiaaliviranomaiset on kytkettävä arviointityöhön, koska heillä on paras asiantuntemus sosiaalisista olosuhteista, tieto lähi-alueiden asukkaiden palvelutarpeista sekä mahdollisista julkisen rakentamisen lisäämisestä näillä alueilla. Lääninhallitus toteaa, ettei arviointiselostuksesta käy ilmi, että näin olisi toimittu.

Uudenmaan tiepiiri toteaa, että YTV nykyisin vastaanottaa Ämmäsuon jätekeskukseen suuruusluokkaa 500 000 tonnia jätettä vuodessa. Tästä määrästä noin 300 000 tonnia on energiahyötykäyttöön sopivaa. Jätevoimalahankkeen tarkoituksena on hyödyntää tämä osuus, jolloin toisaalta Ämmäsuon tulevaa käyttöaikaa saadaan pidennettyä, ja toisaalta fossiilisten polttoaineiden tarve vähenee. Jätevoimalalle on YVA-selostuksessa esitetty neljä vaihtoehtoista sijoituspaikkaa: Espoon Juvanmalmi, Espoon Ämmäsuu, Helsingin Kivikko sekä Vantaan Långmossabergen. Lisäksi nollavaihtoehtona on, että jätevoimalaa ei toteuteta, sekä 0+ -vaihtoehtona, että voimala toteutetaan Lohjan Kirkniemeen. Kirkniemen hankkeesta on käynnissä erillinen YVA -menettely. Liikenteellisesti tarkasteltuna hankkeen mittakaava on, että voimalaan tulee jätettä noin 160 kuormaa vuorokaudessa, tuhkaa ja vastaavaa lähtee noin 20 kuormaa vuorokaudessa, ja lisäksi työntekijöiden, asioinnin ja huollon aiheuttama liikenne. Kirkniemen vaihtoehdossa jätteet on selostuksessa suunniteltu siirtokuormattavan Kivikossa, joten pääkaupunkiseudun liikennevaikutusten suhteen Kirkniemen ja Kivikon vaihtoehdot

muistuttavat toisiaan. Ämmässuon vaihtoehdossa tuhka- ja vastaavat kuljetukset eivät käytä tie- ja katuverkkoa, sillä tuhka loppusijoitetaan Ämmässuolle.

Tiepiiri toistaa YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa esitetyn näkemyksen, että jätevoimalan sijainnin lisäksi siirtokuormausräjähteljän merkitys on keskeinen tieverkkoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa. Selostuksessa ei perustella millään tavalla esitettyjä siirtokuormausräjähteljiä, mutta esimerkiksi Kirkiniemen 0+ -vaihtoehdossa esitetty järjestely aiheuttaa paljon jätteen edestakaista kuljettamista helposti ruuhkautuvalla Kehä I:llä. Tiepiiri ehdottaa, että kun ensin sijoituspaikka saadaan ratkaistua tämän ja muiden selvitysten perusteella, tehdään sen jälkeen vaihtoehtoselvitys erilaisista siirtokuormausräjähteljistä.

Uudenmaan liitto korosti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossaan sekä jätevoimalahankkeen maakunnallista merkitystä ja että YTV:n jätevoimalaa ja M-real Oyj:n Kirkiniemen jätevoimalaa koskevien YVA-menettelyjen välistä yhteistyötä ja arviointitulosten keskinäistä vertailtavuutta. Liitto toteaa, että arviointiselostus on laadittu ja esitetty tavalla, joka ottaa hyvin huomioon lausunnossa esitetyn.

Liitto toteaa, että yhteysviranomaisen edellytti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että selostuksessa on syytä arvioida kaikkien vaihtoehtojen kaavallisista toteuttamisedellytyksistä, koska kaikki arvioitavat vaihtoehdot vastasivat tuolloin luonnosvaiheessa olleessa vaihemaakuntakaavassa esitettyjä vaihtoehtoja. Arviointiselostuksessa on otettu hyvin huomioon voimassa oleva maakuntakaava ja valmisteilla oleva vaihemaakuntakaava ja arvioitu vaihtoehtojen toteuttamisedellytyksiä myös niiden osalta. Vaihemaakuntakaava on siirtynyt ehdotusvaiheeseen. Maakuntahallitus hyväksyi 17.12.2007 vaihekaavaehdotuksen ja päätti asettaa sen nähtäville ja pyytää siitä lausunnot. Tämä uusi valmisteluvaihe on perusteltua ottaa huomioon jätevoimalaa koskevien jatkotoimenpiteiden yhteydessä. Vaihekaavaehdotuksen ratkaisu ei jätevoimalavaihtoehtojen osalta poikkea kaavaluonnoksessa esitetystä.

Uudenmaan liitolla ei ole huomautettavaa esitetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

3.2 Mielipiteet

Yhteenvedossa on tuotu esille mielipiteissä esitettyjä ja niissä painottuneita seikkoja ja näkökohtia. Yhdistykset, yritykset ja yhteisöt lähettivät 23 mielipidettä. Yhteensä saatiin 332 kpl yksityishenkilöiden mielipiteitä, joissa oli 392 nimeä. Lisäksi saatiin adressi, jossa oli 4333 nimeä.

Lohjan Seudun ympäristöyhdistys ry toteaa, ettei YVA-selostus ole YVA-lain mukainen, koska se ei sisällä todellista vaihtoehtoa jätteiden polttamiselle.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ja Helsingin luonnonsuojeluyhdistys toteavat yhteisessä mielipiteessään, että YTV:n jätteenpolttolaitoshankkeen ympäristövaikutusten arvioin-

tiselostuksessa ja koko YVA-prosessissa on niin suuria puutteita ja virheitä, että koko arviointiprosessi on toteutettava uudelleen.

Lähtö- ja taustatiedot ovat mielipiteen mukaan virheellisiä. Keskeisiä virheitä ovat arvio jätteen ominaiskertymän kasvusta ja väite polttoon saatavan jätteen määrän riittävyydestä.

YVA-asetuksen mukaan arviointiselostuksessa on esitettävä mm. arvio jätteiden ja päästöjen laadusta ja määristä ottaen huomioon hankkeen suunnittelu-, rakentamis- ja käyttövaiheet mahdollinen purkaminen mukaan lukien. Tällaiset arviot puuttuvat selostuksesta.

Tarkasteltavien vaihtoehtojen valinta on puutteellinen. Esitetty 0-vaihtoehto on jätelain ja kaatopaikkoja koskevan lainsäädännön vastainen eikä 0-vaihtoehdoksi ole esitetty jätelain hierarkian mukaista jätteen synnyn ehkäisyyn ja kierrätykseen perustuvaa ratkaisua. YVA-selostuksen vertailuun ei Lohjan Kirkniemen vaihtoehdossa myöskään ole otettu kaikkia Mangsin Voiman YVA:ssa esitettyjä vaihtoehtoja.

Kannanotossa korostetaan, että jätteenpoltto vähentää ekotehokasta yhteispolttoa lisää kasvihuonekaasupäästöjä. Jätteenpolttolaitoksen hiilidioksidipäästöt ja kuljetusten päästöt ovat Kirkniemen vaihtoehdossa huomattavasti esitettyä suuremmat. Jätteenpolttolaitos tuottaa myytäväksi lähinnä vain lämpöä, vaikka pääkaupunkiseudulla ei tarvita lainkaan lisää kaukolämpöä. Laitoksen tuottamalle lämmölle jouduttaisiin siis ajamaan alas tehokasta yhteistuotantoa ja johtaisi siten energiantuotannon kasvihuone- ja muiden päästöjen lisääntymiseen eikä vähenemiseen, kuten YVA-selostuksessa väitetään.

Selostuksen kaatopaikkakaasuja koskevat päästötiedot ovat vääriä. Oikea laskelma olisi kasvihuonekaasupäästöjen osalta osoittanut kaatopaikkavaihtoehdon polttovaihtoehtoa paremmaksi.

Vaihtoehtojen riskejä ja epävarmuustekijöitä ei juuri ole käsitelty. Yksi suurimmista epävarmuustekijöistä on polttoon ohjattavissa oleva jätemäärä. YVA-selostuksessa ei ole myöskään käsitelty todellista riskiä, joka liittyy jätteenpolttolaitoksen sijoittamiseen Lohjalle lähes yksinomaan paperitehtaan lämmöntuottajaksi. Onnettomuus- ja häiriötilanteiden kartoitus olisi pitänyt tehdä oikeita riskianalyysimenetelmiä käyttäen.

Kvalitatiivinen vertailu puuttuu useiden aiheiden osalta ja rakennusajan vaikutukset ovat pääosin tarkastelematta. Useita YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa esitettyjä olennaisia täydennysvaatimuksia ei ole otettu huomioon.

Arvio päästöistä ilmaan ja savukaasumallinnus ovat monelta keskeiseltä osalta puutteellisia. Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu erittäin heppoisesti ja selostuksessa on tässä runsaasti virheellisyyksiä.

Melumallinnus on virheellisesti tehty. Lähtömelutasossa ei ole otettu huomioon kaikkia melukomponentteja. Laitoksen lauhdutusta ei ole otet-

tu huomioon melulähteenä. Riittävästi ei eroteta laitoksen aiheuttamaa melua eri alueiden taustamelusta. Melukartoissa on virheitä.

Laitoksen vaikutusta liikenteen sujuvuuteen tai onnettomuustodennäköisyyteen ei ole selvitetty. Ei ole uskottavasti selvitetty mitä jätteenpolttolaitoksen sijoittaminen pääkaupunkiseudulle vaikuttaa seudun energiantuotantoon ja sen tehokkuuteen.

Eri sijoitusvaihtoehtoihin kohdistuvat mielipiteet

Jätevoimalahankkeesta jätettiin kaksi yksityishenkilöiden mielipidettä, jotka kohdistuvat kaikkiin sijoitusvaihtoehtoihin. Niissä todetaan, että YTV:n suunnitelma jätevoimalasta ei edistä ympäristönsuojelulain tavoitteiden mukaista jätteiden synnyn ehkäisyä. Yhtenä vaihtoehtona olisi tullut käsitellä jätteiden syntymisen vähentämistä ja kierrätystä. Liikenteen osalta pitäisi olla kaikista viidestä vaihtoehdosta vertailu jätteen ja tuhkan kuljetuskilometreistä sekä päästömäärien kasvusta.

Kivikko, Helsinki

Asunto Oy Helsingin Jatulintarhan mielestä jätteenpolttolaitoksen sijoittaminen Kivikkoon on ympäristönsuojelulain vastaista. Lisäksi sen todetaan olevan sopimaton tiheän kaupunkiasutuksen keskelle. Arviointiselostuksessa ei ole otettu huomioon vilkasta rakentamista lähialueilla, jonka arvioidaan lisäävän alueen asukasmäärää 105 000 asukkaasta 140 000 asukkaaseen. Myös polttolaitoksen päästöistä, erityisesti dioksiinista ja furaanista, ollaan huolestuneita. Muita vaihtoehtoja matalamman piipun korkeuden todetaan lisäävän päästöjä alueella. Päästöjen vaikutuksia ihmisen terveyteen ei voi vähätellä. Selostuksen liikennemäärien arvioinnissa ei ole huomioitu alueen liikenteen kasvua, johon vaikuttavat asemakaavassa olevat teollisuuskiinteistö- ja vapaa-ajan liikunta-alueet. Polttolaitokselle kulkeva liikenne ruuhkauttaisi alueen risteykset. Meluselvitykset ovat riittämättömät ja alueelle tulisi laatia meluntorjuntasuunnitelma. Polttolaitoksen sijoittaminen Kivikkoon laskisi sen arvostusta asuinalueena ja vaikuttaisi alentavasti omistusasuntojen myyntiarvoihin.

Lisäksi Asunto Oy Helsingin Jatulintarhan mielipiteeseen yhtyy 43 yksityishenkilöä.

Asunto Oy Kivikonniitty katsoo, että jätevoimalahankkeen vaikutusta asuinalueiden imagoon ja asuntojen arvoon ei ole arvioitu asianmukaisesti. Selvityksiä polttolaitoksen vaikutuksesta alueiden asuntojen arvoon ei ole asianmukaisesti tehty. Yksityinen henkilö kysyi Itä-Helsingin alueella toimivilta LKV kiinteistövälittäjiltä, kuinka laitoksen rakentaminen Kivikkoon tulisi vaikuttamaan laitoksen läheisyydessä sijaitsevan asunnon arvoon. Kyselyyn vastanneista kahdestatoista kiinteistövälittäjästä yksitoista näki laitoksen rakentamisen asuntojen arvoon ja myytävyyteen negatiivisesti vaikuttavana seikkana.

Asunto Oy Helsingin Kalliokieli toteaa jätevoimalan lisäävän altistusta yhä suuremmalle määrälle kemikaaleja, joiden pitkän ajan vaikutukset ovat vielä tuntemattomia. Liikenteen kokonaismäärä nousee pääkaupun-

kiseudun neljästä vaihtoehdosta toiseksi korkeammaksi. Liikenne ruuhkauttaisi Kehä I:stä ja heikentäisi ilmanlaatua. Jätevoimalan haittapuolet vaikuttaisivat tiheään asutussa Kivikossa ja sen ympäristössä moninkertaisesti suurempaan määrään ihmisiä kuin muualla. Myös melu häiritsee, vaikkeivät ohjearvot ylittyisikään. Polttolaitos tulee tuottamaan valosaastetta, jolla on kielteinen vaikutus tähtien ja yötaivaan ilmiöiden näkyvyyteen. Polttolaitos on maisemahaitta ja saattaa hankaloittaa myös eläinten liikkumista.

Asunto Oy Helsingin Kalliokieli toteaa lisäksi yleisesti selostuksesta, että maakaasun ja kivihiilen hiilidioksidikertoimissa on ratkaiseva ero, joten polttolaitoksessa käytettävien polttoaineiden suhde sekä poltettavan jätteen koostumus vaikuttaa ratkaisevasti kasvihuonepäästöjen kokonaismäärään. 0-vaihtoehdossa ei ole huomioitu mahdollista jätteen synnyn vähenemistä, kierrätyksen todennäköistä tehostumista, kaukolämmön tarpeen mahdollista laskua, kaatopaikan metaanin talteenottoa ja käytön tehostamista tai biopolttoaineiden mahdollista käyttöä pääkaupunkiseudun sähkön ja lämmön yhteistuotannossa.

Kivikko-seura ry katsoo, että YVA-selostuksessa on virheitä ja puutteita. Mahdollisuuksia jätemäärän vähentämiseen ja kierrätyksen lisäämiseen olisi pitänyt käsitellä. Liikenteen meluvaikutukset ovat suuremmat kuin mitä selostuksessa esitetään, kun otetaan huomioon Kehä I:n ja Lahdentien välinen osuus. Kivikko-seura katsoo, että lisääntyvä liikenne vaikuttaa sen sujuvuuteen, turvallisuuteen sekä ilman laatuun. Polttolaitoksen vaikutukset lentoliikenteeseen tulisi huomioida. Muita vaihtoehtoja matalampi piipun korkeus ei ole riittävä. Selostuksessa savukaasujen loppulämpötila on ilmoitettu liian korkeaksi, jolloin pelätään savukaasujen painuvan ympäröiville, laaksossa sijaitseville asuinalueille. Myös laitoksen äänenpaine on melumallinnuksessa esitetty liian pieneksi. Piipunpään, lauhdutuksen ja viereisen sortτίαςeman meluvaikutuksia ei ole otettu selostuksessa huomioon.

Kivikko-seura katsoo, että Kivikon maisemasijoittelukuva on litistetty pystysuunnassa, ja näin laitos on saatu näyttämään pienemmältä. Maisemahaitta virkistys- ja asuinalueelle on merkittävä. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi ei ole riittävä. Tiedossa ei ole, muuttaisiko osa asukkaista muualle, jos polttolaitos rakennetaan Kivikkoon. Polttolaitos saattaa laskea alueen imagoa ja asuntojen arvoa sekä muuttaa väestörakennetta.

Kontulan sosiaalidemokraatit ry ei pidä polttolaitoksen sijoittamista Kivikkoon hyväksyttävänä. Suurimmat esteet polttolaitoksen sijoittamiselle Kivikkoon ovat jo entuudestaan ruuhkaiset ja onnettomuusalttiit tieyhteydet sekä huoli alueen lasten terveyden puolesta. Polttolaitoksen rakentaminen jollekin sijoituspaikalle koetaan kuitenkin tulevaisuudessa tarpeelliseksi.

Kontula-Seura ry huomauttaa, että polttolaitoksesta johtuva liikenteen määrän, turvallisuuden ja päästöjen kasvu jo ennestään vilkkaassa liikenteessä on muita vaihtoehtoja todellisuudessa suurempi, kun verrataan prosenttien sijaan lukumääriä. Typpioksidipitoisuudet ovat muita sijoitusalueita suuremmat. Kivikon läheisyydessä asuu myös eniten asukkai-

ta. Polttolaitoksesta johtuva lisääntyvä melu alueella, joka on jo ennestään Helsingin meluisin, vaikuttaa haittaavasti kuuloon ja mielenterveyteen. Jos polttolaitos rakennetaan Kivikkoon, niin se olisi liikuntapuiston vieressä. Kontula-Seuran mielestä polttolaitos tulisi rakentaa Vantaalle mm. siitä syystä, että Helsingissä ja Espoossa on jo useita jätteen lajittelu- ja kaatopaikkoja,

Mannerheimin lastensuojeluliiton Kivikon paikallisyhdistys toteaa, ettei selostuksessa ole käsitelty laitoksen sosiaalisia vaikutuksia eikä laitoksen vaikutusta alueen imagoon. Jätteenpolttolaitoksen imago-vaikutukset katsotaan merkittäviksi ja se aiheuttaa sosiaalisia vaikutuksia ympäröiville alueille. Polttolaitoksen rakentaminen jo huonon imagon omaavaan Kivikkoon lisää asuinalueiden välistä eriarvoistumista.

Myllypuron Sosiaalidemokraatit ry toteaa, että Kivikossa on sijoitusvaihtoehtoista eniten asukkaita. Liikenteen ja sen päästöt sekä melu tulee lisääntymään Kivikossa polttolaitoksen myötä. Melu tulee lisääntymään myös ilta-aikaan, koska kyseessä on jatkuvasti toimiva laitos. Lyhyemmästä piipun korkeudesta johtuen päästöt laskeutuvat erityisesti epäedullisissa sääolosuhteissa alas taajama-alueille. Mahdollisten poikkeamistilanteiden päästönormien ylitykset sekä ns. supermyrskyjen vaikutukset asukkaiden terveyteen askarruttavat. Jäteasioiden hoidon pelättään painottuvan Itä-Helsinkiin ja näin hyödyt ja haitat ei jakaudu tasan eri alueiden kesken.

Vesalan pienkiinteistöyhdistys ry toteaa, että liikenteen kasvua kuvaavat prosenttiluvut ovat harhaanjohtavia, joiden sijaan tulisi vertailla yhteenlaskettua lukumäärää. Yhdistyksen mukaan polttolaitoksen ja siihen liittyvän liikenteen päästöt ovat merkittävästi suurempia Kivikossa kuin muissa vaihtoehtoissa mm. lyhyemmästä piipun korkeudesta johtuen. Esimerkiksi typpidioksidialtistus on suurinta Kivikon sijoituspaikan ympäristössä. Kivikon alueella sekä yö- että päiväajan melutaso näyttää ylittävän reippaasti ohjearvot, joten meluesteiden rakentaminen olisi tarpeellista, jos polttolaitos rakennetaan Kivikkoon. Kivikon alueelta ei ole saatavissa taustamelun mittaustuloksia, joten melutasoja ei ole voitu verrata mitattuihin melutasoihin. Polttolaitoksen sijoittaminen keskellä tiivistä asutusta, jossa on paljon lapsia ja missä altistuminen päästöille on suurinta, ei ole suotavaa.

Kivikon sijoituspaikkaa koskevia **yksityishenkilöiden mielipiteitä** lähetettiin 36 kpl ja allekirjoittaneita oli näissä 50 henkilöä. Lisäksi Uudenmaan ympäristökeskukseen saapui adressi, jonka oli allekirjoittanut 4333 henkilöä. Kaikki esittivät vastustavia mielipiteitä siitä, että Kivikkoon sijoitettaisiin jätevoimala.

Useat muistuttajat olivat huolissaan polttolaitoksen päästöjen terveyshaittoista erityisesti lapsiin. Kaikkia päästöjen vaikutuksia ihmisiin ei vielä tunneta. Muita vaihtoehtoja matalammasta piipun korkeudesta ja sijainnista laaksossa johtuen päästöjen epäillään jäävän tiiviille asutusalueelle. Suuri osa muistuttajista on sitä mieltä, että polttolaitos on sopimaton tiiviin asutuksen keskellä. Asutus laajenee koko ajan esimerkiksi Viikin alueella. Myös polttolaitoksen ja urheilupuistonsijoittaminen rinnakkain koetaan huonoksi ja turvattomaksi ratkaisuksi.

Päästöjen lisäksi laitoksen kuljetukset ruuhkauttavat liikennettä ja vähentävät tieturvallisuutta esimerkiksi Kehä I:llä. Todettiin, että Kivikos-
sa päästötasot ovat jo nyt korkeat. Liikenteen vaikutusten arvioinnissa on
jätetty huomioimatta Kehä I:n Lahdenväylän ja Kivikon liittymän väli-
nen osuus, jolla raskaan liikenteen määrä kasvaa noin 11,5 %. Malmin
lentokentän nykyisistä lentoreiteistä suurin osa kulkee sijoituspaikan yli.
Selostuksessa ei ole otettu kantaa siihen, joudutaanko lentoreittejä siir-
tämään.

Monet olivat huolissaan alueen imagon ja asuntojen hintojen laskusta,
jopa alueen slummiutumisesta, jos polttolaitos rakennettaisiin Kivik-
koon. Lisäksi mainittiin polttolaitoksen vähentävän alueen viihtyisyyttä.
Polttolaitos toisi alueelle lisää melua ja hajuhaittoja. Kivikon sijoitus-
paikkaa lähinnä oleva asuinalue on jätetty melumallinnuksessa huomi-
oimatta.

Savukaasujen lämpötila piipun päässä on oletettu liian korkeaksi. Kivi-
kon maisemasijoittelukuvaa on litistetty pystysuunnassa noin 24 % ja
näin saatu laitos näyttämään pienemmältä. Lisäksi oltiin huolissaan polt-
tolaitoksen mahdollisista onnettomuustilanteista ja niiden vaikutuksista.

Adressin 4333 allekirjoittanutta alueen asukasta vastustavat jätteen-
polttolaitoksen sijoittamista Kivikkoon. Adressissa todetaan, että laitos
ja siihen liittyvä raskas liikenne vaikuttaisi negatiivisesti ilmanlaatuun ja
ympäristöön leviäisi raskasmetalleja. Siinä ilmaistaan myös huoli Hel-
singin kaupunginosien eriarvoistumisesta ja Kivikon vetovoiman laskus-
ta.

Långmossebergen, Vantaa

Oy Karl Fazer Ab toteaa lausunnossaan, omasta ja Cloetta Fazer- kon-
sernin puolesta, että Fazerilan pohjavesialueen vettä käytetään elintarvi-
keteollisuuden raaka- ja jäähdytysvetenä. Fazerintien varrella oleva ve-
denottamo toimii myös Vantaan kaupungin kriisivedenottamona. Ra-
kennusvaiheen, lisääntyvän liikenteen ja mahdollisten onnettomuustilan-
teiden haittavaikutuksia ei ole selostuksessa selvitetty. Pohjavesiolot tu-
lisi selvittää ennen päätöstä loppusijoituspaikasta. Pohjavesien suojelus-
sa ei riitä, että haittavaikutukset jäävät mahdollisimman pieniksi vaan
niitä ei saisi syntyä lainkaan.

Liikennejärjestelyistä sekä Vuosaaren satamaan johtavan liikenteen yh-
teisvaikutuksia ei ole arvioitu selostuksessa. Lisäksi on jätetty huomioi-
matta Fazerintien ja Länsimäentien risteyksestä suunnitellun tien sijainti
pohjavesialueella. Tien rakentaminen, kunnossapito ja mahdolliset on-
nettomuustilanteet muodostavat riskin vedenottamoiden vedenlaadulle.
Tuhkakuljetuksissa on riski, että tuhkaa pääsee ympäristöön joko teknis-
ten tai inhimillisten virheiden vuoksi.

Valio Oy esitti arviointiohjelmaan koskevassa mielipiteessään
11.5.2007, että arvioinnissa täytyy perusteellisesti selvittää pohjavesien
liikkumissuunnat voimalan sijoituspaikkavaihtoehdon ja Valion ve-
denottamon välisellä alueella, hankkeesta Valion vedenottamolle koituva

riski sekä riskin pienentämiseksi mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet. Lohja Rudus Oy Ab:n pääkaupunkiseudun kiviaineksen kierrätysalueen YVA-selostuksen mukaan Valion vedenottamon pohjaveden muodostumisalue rajoittuu koillisessa eli sijoituspaikan suunnalla kalliokynnykseen ja siten olisi epätodennäköistä, että pohjavettä virtaisi merkittävässä määrin suunnittelualueelta Fazerilan vedenottamon suuntaan. Alueella ei ole jätevoimalan ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tehty lisätutkimuksia eikä kalliopohjaveden kulkusuunnista ole tietoa. Pohjavesiolot selvitetään tarkasti vasta valitun sijoituspaikan osalta. Arviointiselostus ei anna riittäviä tietoja Valio Oy:lle polttolaitoksen riskien ja vaikutusten arvioimiseksi pohjavesialueelle.

Långmossebergeniä koskevia **yksityishenkilöiden mielipiteitä** lähetettiin kolme kappaletta ja allekirjoittaneita oli kahdeksan.

YTV ei saa ratkaista polttolaitoksen paikkaa ainoastaan rakentajien tarjousten perusteella, vaan sen tulee ottaa huomioon myös jätelaitoksen ympäristövaikutukset. Alueella asuu 50 000 asukasta eli vaihtoehtoista toiseksi suurin määrä. Laitos todennäköisesti vähentää alueen vetovoimaisuutta. Långmossebergenin lähialueet ovat pääosin ulkoilualuetta, harvaan asuttua haja-asutusaluetta sekä luonnonsuojelualuetta. Alueella ei siis ole pysyvästi toimivaa, voimakasta teollista toimintaa kuin hyvin rajatulla alueella.

Polttolaitos sijaitsisi aivan pohjavesialueen vieressä, joka on myös yksi Helsingin seudun kriisiajan vedenottamoista. Riskitoimintoja ei tulisi osoittaa pohjavesialueille. Långmossebergenin osalta puuttuu selvitys, kuinka laitos liitettäisiin yleiseen vesijohtoon ja viemäriverkostoon.

Vantaan vaihtoehdossa raskaan liikenteen osuus kasvaa eniten eli 13 %. Selostuksessa ei ole otettu huomioon Vuosaaren sataman tai alueelle suunnitellun kalliokivimurskaamon liikennemääriä ja niiden vaikutuksia. Långmossebergenin lähistöllä sijaitsee Västersundomin ala-aste. Pienempien teiden liikenneturvallisuus laskee, jos polttolaitos rakennetaan. Liikenne ohjautuu polttolaitoksen aiheuttamien ruuhkien ja kolareiden vuoksi läheisten asuntoalueiden pikkuteille. Alueella syntyvä tuhka ja savukaasujäte täytyisi kuljettaa koko pääkaupunkiseudun läpi Ämmäsuolle loppuvarastointiin. Selostuksessa ei ole kerrottu tuhkan ja savukaasunpuhdistustuotteiden määriä. Jätteen ja tuhkan kuljetukset tapahtuvat eri kulkuneuvoilla eli raskas liikenne ajaa aina toiseen suuntaan tyhjänä.

Tiivistelmässä ja selostuksessa on käytetty ilmakuvaa, jossa polttolaitos sijoitettaisiin virheellisesti Ojangan kalliomäelle. Ojangan ulkoilualue sijaitsee vain 150 metrin päässä suunnitellusta laitoksesta. Selostuksessa ei ole huomioitu Sipoon korven luonnonsuojelualueiden laajennuksia, joista osa ulottuu vain muutaman sadan metrin päähän polttolaitoksesta.

Lisäksi laitoksen haju- ja meluvaikutuksista ollaan huolestuneita. Långmossebergenissä ei ole myöskään lähialueilla kaukolämpöä hyödyntäviä tahoja.

Juvanmalmi, Espoo

Pohjois-Espoon alueneuvottelukunta ja Vanhankartanon omakotiyhdistys ry katsoo, ettei jätteenpoltto sovellu Juvanmalmia ympäröivään maankäyttöön eikä liikenneolosuhteisiin. Myös Timmermalmin luonnonsuojelualue on lähellä sijoituspaikkaa. Voimassa oleva yleiskaava kieltää jätevoimalan sijoittamisen Juvanmalmille. Jätevoimalan sijoittaminen Juvanmalmille vaatisi siis yleiskaavan muuttamista. Juvanmalmi arvioitiin jätteenpolttolaitoksen sijoituspaikkana 1990-luvulla ja todettiin silloin sopimattomaksi massiiviselle jätteenpolttolle. Aukkaita vaikutusalueella on noin 12 000 ja se on kaavoituksen perusteella kasvamassa. Alueella on paljon päiväkoteja.

Raskaan liikenteen lisääntyminen haittaisi asuinalueiden viihtyvyyttä ja heikentäisi liikenneturvallisuutta. Jätevoimalan sijoittaminen Juvanmalmille vaatisi uusia liikennejärjestelyitä alueella, jottei pienteollisuusalueen toiminta häiriintyisi. Jätevoimala olisi myös maisemallinen haitta. Jätevoimalan päästöjä ei voi sanoa saasteettomiksi, kun ei tiedetä, mitä kaikkia aineita poltettavaan jätteeseen kuuluu ja mitä savukaasujen puhdistusmenetelmää tullaan käyttämään. Jätevoimalan sijoituspaikkaa ei pitäisi ratkaista ensisijaisesti taloudellisin perustein.

Asunto Oy Espoon Örkkiniityntie 66, Asunto Oy Vanhakartanon Erkkilä ja Röylän ja Bodomin seudun omakotiyhdistys ry vastustavat samansisältöisissä kannanotoissaan jätevoimalan sijoittamista Juvanmalmille, koska Juvanmalmi arvioitiin jätteenpolttolaitoksen sijoituspaikkana jo 1990-luvun alussa ja todettiin sopimattomaksi. Alueella on yleiskaavamääräys, jonka mukaan "Merkintä ei salli jätteenpolttolaitoksen sijoitusta". Juvanmalmin 12 000 asukasmäärä tulee lähivuosina kaksinkertaistumaan. Asuinalueiden viihtyvyys ja liikenneturva kärsisi kasvavasta raskaasta liikenteestä. Jätevoimalan sijoituspaikaksi tulisi valita ympäristövaikutuksellisesti vähiten haitallinen alue.

Juvanmalmin sijoituspaikkaa koskevia **mielipiteitä yksityishenkilöiltä** jätettiin 288 kpl ja allekirjoittaneita oli 329 henkilöä. Määriin sisältyvät yhteensä 306 henkilön allekirjoittamat 270 mielipiteet, jotka sisällöltään vastaavat yllä olevassa kappaleessa mainittuja kannanottoja.

Juvanmalmia koskevissa mielipiteissä kaikki muistuttajat vastustavat jätevoimalan sijoittamista Juvanmalmille. Jätteenpoltto todettiin jo 1990-luvulla sopimattomaksi Juvanmalmi alueelle. Suuri osa muistuttajista huomautti, että alueella on yleiskaavamääräys, jonka mukaan "merkintä ei salli jätteenpolttolaitoksen sijoitusta" Jätteenpolttolaitoksen rakentaminen vaatisi siis muutoksen yleiskaavaan. Sijoituspaikan valinnassa tulisi ottaa ensisijaisesti ympäristövaikutukset huomioon taloudellisten perusteiden sijaan. Juvanmalmi ja sen ympäristö on jo nyt tiheään asuttua. Alueelle on kaavoitettu lisää asutusta. Polttolaitoksen rakentaminen vaikuttaisi negatiivisesti alueen imagoon ja laskisi tonttien arvoa.

Useiden muistuttajien mielestä tulisi jätteiden polton sijaan keskittyä jätteen synnyn ehkäisyyn. YTV:n teettämän selvityksen mukaan 70 % jätteestä kelpaa uusiokäyttöön tai kierrätykseen.

Alueen liikenne on jo nyt ruuhkaista, Vihdintie ei ole turvallinen reitti jätekuljetuksille, koska se on kapea ja huonokuntoinen. Lisääntyvä liikenne aiheuttaa myös melua ja päästömäärät kasvavat. Kasvavasta liikenteestä johtuen tarvittaisiin myös uusia liikennejärjestelyitä.

Polttolaitos aiheuttaisi päästöjä ja melua. Haitatta poltettavaa materiaalia on vain 15 % jätteen kokonaismäärästä. Päästöt olisivat liian lähellä tiivistä asutusta. Päästöjen vaikutuksia ihmisiin ei tunneta vielä tarpeeksi hyvin. Meluarviossa ei ole otettu huomioon lentomelua. Myös laitoksen turvallisuudesta ollaan huolestuneita. Selostuksen mukaan laitoksen laitteet mitataan vain kerran vuodessa. Onnettomuus- ja poikkeustilanteilta ei voida välttyä. Laitoksen tuottamalle kaukolämmölle ei ole lähialueilla käyttöä.

YTV:n asukaskysely ei ole tavoittanut asianosaisia. Sen vastausprosentti oli vain 18 %. Timmermalmin luonnonsuojelualue sijaitsee Juvanmalmin sijoituspaikan vieressä. Alueella on liito-oravia. Myös Espoon Tremanskärren luonnonsuojelualue sijaitsee lähietäisyydellä,

Ämmässuo, Espoo

Kolmperän asukasyhdistys ry. toteaa, että Ämmässuon alueelta YVA-ohjelmasta mielipiteensä jätti useampi yhdistys, mitä selostuksessa kerrotaan. Myös mielipiteisiin yhtyneet järjestöt tulee ottaa huomioon. Vaihtoehto 0 eli "Jätteiden sijoittaminen kaatopaikalle jatkuu" on EY:n kaatopaikkadirektiivin ja Valtioneuvoston ns. kaatopaikkapäätöksen vastainen ja siten todellisuudessa mahdoton vaihtoehto. Espoon yleiskaava ja asemakaavat kieltävät massapolttolaitoksen sijoittamisen Ämmässuolle. Kirkkonummen kunta kieltää tulevassa asemakaavassa massapolttolaitoksen tuhkan sijoittamisen alueelle. Ämmässuon lähialueille on suunnitteilla uusia asuinalueita, jolloin polttolaitoksen vaikutusalueella asuvien ihmisten määrä kasvaa. Jätteen määrää tulisi ensisijaisesti vähentää ehkäisemällä jätteen syntyä sekä kierrättämällä, vasta sitten polttamalla. Yhdistyksen mielestä jätteenpoltto ei tue YK:n ilmastopöytäkirjan tavoitetta vähentää kasvihuonekaasuja tai valtioneuvoston periaatepäätöstä ekologisen kestävyysedistämisen edistämisestä eikä pääkaupunkiseudun ilmastostrategiaa, niin kuin selostuksessa todetaan. Ämmässuon kohdalla tulisi tehdä koko alueen toimintojen kokonaistarkastelu, jotta todelliset vaikutukset tulisivat selville. Alue on ylikuormitettu jo entisestään.

Kolmperän asukasyhdistys ilmoittaa, että tähän mielipiteeseen yhtyvät myös **Föreningen för Norra Kyrkslätt, Espoon ympäristöyhdistys ry., Espoonkartanon omakotiyhdistys ry. ja Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry.**

Nuuksion omakotiyhdistys ry. toteaa mielipiteessään, ettei Ämmässuon asukasmäärässä ole huomioitu Ämmässuon lähiympäristöön suunniteltujen Histan, Nupurinkartanon ja Espoonkartanon alueita, joihin tulee noin 26 000 asukasta. Selostuksessa ei ole otettu huomioon voimalan tuottaman lämmön ja sähkön siirtoon liittyvää rakentamistarvetta. Myös muita mahdollisia tuhkan sijoituspaikkoja on tutkittava, kuten Munkkaan kaatopaikka Lohjalla, Korvenmäen kaatopaikka Salossa ja muut kaatopaikat, joilla on laitoksen toiminnan aikana tuhkien sijoittamiseen tarvit-

tavat luvat. Tuhkat on sijoitettava niin, ettei lisääntyvä liikenne aiheuta kohtuutonta haittaa lähiasukkaille. Jätevoimalan sijoittaminen Espooseen edellyttäisi sekä pohjoisosien yleiskaavan tarkistamista että asemakaavojen muuttamista. Jätevoimala on tarkoituksenmukaista sijoittaa sellaiselle alueelle, jossa jätteenpoltosta syntyvä energia on hyödynnettävissä lähialueella. Yhdistyksen mielestä Kirkniemi on yhteiskuntataloudellisesti paras vaihtoehto, vaikka se edellyttää siirtokuormausasemaa.

Kirkniemi, Lohja

Osuniemi-seura ry toteaa, että 0-vaihtoehto eli jätteen sijoittaminen kaatopaikalle ei ole enää lainmukaista. Sen sijaan tulisi arvioida jätteen synnyn ehkäisyä, kierrättämistä ja materiaalin hyötykäytön edistämistä. Selostuksessa on välillä tarkastelussa kaikki sijoituspaikat Kirkniemi mukaan lukien ja välillä tarkastellaan ainoastaan neljää YTV:n alueen vaihtoehtoa. Kirkniemen vaihtoehto olisi tullut käsitellä tasapuolisesti muiden vaihtoehtojen tavoin. Kirkniemen vaihtoehdossa tulisi arvioida myös kuljetusviipymä, koska ajoneuvot viipyvät pidempään jätteenkuljetusmatkoilla. Pääkaupunkiseudun ruuhkat vaikuttavat myös Kirkniemeen ajettaessa. Polttolaitos aiheuttaa myös sosiaalisia ja imagollisia haittoja. Jätevoimalan sijoittamista Lohjalle on vastustanut 4472 kansalaisadressin allekirjoittanutta henkilöä.

Kirkniemi-Jönsbölen kyläyhdistys toteaa, että jätteiden polttoa jätehuoltovaihtoehtona tulee suunnitella vasta sitten, kun jätteiden synnyn ehkäisy ja materiaalien kierrätys on mahdollisimman tehokkaasti järjestetty. Jätelain muutoksesta johtuen ei ole mahdollista arvioida, kuinka suurista jätemääristä kunnat jatkossa vastaavat. Jätteenpolttolaitos heikentää ulkoilualueiden ja liikuntapuistojen vetovoimaisuutta.

Mielipiteitä yksityishenkilöiltä tuli kolme kappaletta kolmelta allekirjoittaneelta Kirkniemen sijoitusvaihtoehtoa koskien.

Mielipiteen esittäjät muistuttavat, että Lohjan Kirkiniemen vaihtoehtoa on adressilla vastustanut 4472 henkilöä Mangsin Voima -hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Kirkniemi ei ole pelkkä tehdasalue vaan siellä on myös vakituisia asukkaita, suojeltavia luontokohteita sekä loma-asutusta.

Todellista vertailua kaikkien viiden vaihtoehdon välillä ei tehdä. Kirkniemen vaihtoehdon kohdalla jätepolttolaitoksen ympäristövaikutukset jää arvioimatta. Kun Kirkniemen vaihtoehtoa vertaa Ämmäsuon vaihtoehtoon, tulee kilometrejä päivittäin lisää 9000 km. Pitkät kuljetukset synnyttävät päästöjä, ovat kalliita ja vaikuttavat tieturvallisuuteen.

Mikäli voimala rakennetaan, sen tulisi käyttää parhaita mahdollisia menetelmiä. Savukaasut tulee puhdistaa märkäpuhdistusmenetelmällä kuten ongelmajätevoimaloissa. Huolestuneita ollaan siitä, pilaavatko raskasmetallit alueen maaperän. Myös lämpöenergian hyödyntämismahdollisuuksia tulisi käsitellä.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hankekuvaus

Arvioitava hanke liittyy oleellisesti pääkaupunkiseudun jätehuollon kehittämiseen. Jätteiden hyödyntäminen energiana on pääkaupunkiseudun jätehuoltojärjestelmän merkittävä kehitysaskel.

Ehdotuksessa valtakunnalliseksi jätesuunnitelmaksi vuoteen 2016 tavoitellaksikin esitetään, että jätehuollon kaikki portaot toimivat ja että kierrätykseen soveltumattomien jätteiden polttokapasiteettia on riittävästi sekä alueellisesti tasapuolisesti. Uudenmaan ympäristöohjelmassa on asetettu tavoitteeksi yhdyskuntajätteen 70 %:n hyödyntämisaste. Vastuu elinkeinotoiminnan jätehuollon järjestämisestä on jätelain 1.6.2007 voimaan tulleella muutoksella eriytetty elinkeinoelämän itsensä hoidettavaksi. Tilanne tekee jätelaitosten mitoituksen suunnittelusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista haasteellisen.

Energiantuotantoon soveltuvien jätteiden määrää ja kehitystä on arviointiselostuksen lisäksi tarkasteltu sekä YTV:n omassa että maakuntaliittojen jätealan selvityksessä. Polttoon toimitettavan jätteen määrää koskevista epävarmuustekijöistä huolimatta Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että polttolaitoksen mitoitus on arvioitu riittävällä varmuudella.

Lisäksi ympäristökeskus katsoo, että jätehuoltolaitoksia, YTV:tä ja Rosk'n Roll Oy Ab:tä, sekä paperiteollisuuden energialaitosta, Mangsin Voima Oy:tä, koskevassa arviointiselostuksessa on voitu ottaa huomioon alueellisen tasapuolisuuden tavoitteita.

Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunnossa YVA-ohjelmasta esitettyjä vaatimuksia laitoksen toiminnan kuvauksesta on otettu heikosti huomioon. Taulukossa 2-1 on lueteltu, miten kuvausta olisi pitänyt parantaa. Arviointiselostukseen tehdyt lisäykset ovat kuitenkin suppeita. Tarkempaa tietoa olisi tarvittu erityisesti kemikaalien osalta ja muualla kuin laitoksella tapahtuvasta jätevarastoinnista.

Vaihtoehtojen käsittely

Lausunnossaan arviointiohjelmasta Uudenmaan ympäristökeskus katsoi, että 0+ -vaihtoehtoa on arviointiselostuksessa käsiteltävä vertailukelpoisella tavalla muihin vaihtoehtoihin nähden.

Arviointiselostuksessa on kyllä kiinnitetty huomiota 0+ -vaihtoehdon ohjelmavaihetta laajempaan käsittelyyn, mutta edelleenkin tätä vaihtoehtoa ei ole kuvattu eikä sen vaikutuksia arvioitu niin seikkaperäisesti, että tämä vaihtoehto olisi ollut suoraan vertailukelpoinen muihin sijoitusvaihtoehtoihin nähden.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin

Hanke liittyy olennaisesti laadittavana olevan Uudenmaan vaihemaakuntakaavan jätehuoltoratkaisuun. Ehdotukseen vaihemaakuntakaavaksi on sisällytetty kaikki tarkastellut jätevoimalan sijoitusvaihtoehdot.

Tähän arviointimenettelyyn sisältyvä Kirkniemen vaihtoehto on jo aikaisemmin erikseen arvioitu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä säädettyllä tavalla. Lohjan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan muutoksen, joka mahdollistaa jätevoimalan sijoittamisen M-real Oyj:n Kirkniemen tehdasalueelle. Kaupunginvaltuuston päätöksestä on valitettu ja asemakaavamuutoksen hyväksymistä koskeva asia on käsiteltävänä Helsingin hallinto-oikeudessa.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Arviointiselostus osoittaa, että hankkeen eri vaihtoehtojen välillä on selviä eroja eri alueiden asettamissa lähtökohdissa ja eri alueille kohdistuvissa vaikutuksissa. Tärkeimmät erot liittyvät yleiskaavallisiin ja asemakaavallisiin lähtökohtiin, ympäröivän asutuksen määrään ja etäisyyteen, liikennevirtoihin ja liikenneratkaisuihin sekä pohjavesiin.

Hankkeen vaikutukset erityisesti Långmossebergenin ympäristön Fazerilan pohjavesialueen olosuhteisiin niin kallio- kuin maaperässä voivat olla merkittäviä, koska kohteen lähellä sijaitsee yhdyskuntien vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue. Mikäli hankkeen suunnittelua kyseiseen paikkaan jatketaan, tulee alueella tehdä kattavat selvitykset nykyisestä vedenhankinnasta sekä maaperässä ja kallioperässä esiintyvän pohjaveden laadusta ja virtaussuunnista sekä rakentamisen ja käytön vaikutuksista erityisesti vedenhankintaan. Ympäristövaikutusten seurantaohjelmassa ei ole esitetty pohjaveden seuranta. Uudenmaan ympäristökeskuksen mielestä seurannan tarvetta on erityisesti, mikäli hankkeen valmistelua jatketaan Långmossebergenin alueella.

Jätevoimalasta aiheutuvan melun vaikutukset on arviointiselostuksessa riittävän tarkasti arvioitu. Jätevoimalasta aiheutuva melu on tarkemmin arvioitavissa hankkeen jatkosuunnittelussa. Ympäristölupamenettelyssä annetaan tarkat määräykset laitoksen aiheuttaman suurimman melun tasosta sekä tarvittavista meluntorjuntatoimenpiteistä.

Liikenteellisiä vaikutuksia selostuksessa on arvioitu kunkin sijoitusvaihtoehdon laitosalueelle johtavien väylien ympäristössä. Selvityksessä on tarkasteltu muutoksia suhteessa nykyisiin liikennemääriin. Tarkastelutapa on riittävä, kun tarkastellaan liikennemäärien suhteellisia muutoksia. Selostuksen mukaan jätevoimalan aiheuttaman raskaan liikenteen osuus pääväylillä olisi nykyisestä kokonaisliikennemäärästä korkeimmillaan noin prosentin ja raskaasta liikenteestä noin 13 prosenttia. Tulevaisuudessa sekä raskaan liikenteen että muun ajoneuvoliikenteen määrien kasvaessa jätevoimalan liikenteen suhteellinen osuus pienenee.

Vaikutuksia arvioitaessa olisi ollut hyvä huomioida muut maankäytön muutokset eri sijoitusvaihtoehtojen lähiympäristössä, missä jätteenpolttolaitoksen aiheuttamalla liikenteellä voi olla merkitystä. Kuljetussuorite kuvaa parhaiten eri vaihtoehtojen liikennevaikutuksia koko liikenneverkolla. Vaihtoehtojen kuljetussuoritteet on kuvattu arvioitaessa jätevoimalan kuljetusten päästöjä. Myös yhteenvetotaulukossa olisi ollut hyvä eritellä kuljetussuoritteet ja niistä aiheutuvat päästöt.

Eri vaihtoehtoalueiden luontoselvitykset ja hankkeen vaikutusten arviointi luonnonsuojelun kannalta ovat riittäviä. Suunnittelualueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä ei ole merkittäviä luontokohteita eikä hankkeilla siten todennäköisesti ole haitallisia luontovaikutuksia minään vaihtoehdon alueella.

Arviointiselostuksessa on arvioitu maisemallisia vaikutuksia, mutta jatkosuunnittelussa myös maisemahaittojen lieventämistä on tarkennettava.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Savukaasupäästöjen leviämismallilaskelmassa on käytetty lähtöarvoina toimivilta jätteenpolttolaitoksilta saatuja päästötietoja. Vaikka jätteenpolttolaitoksen päästöt eivät todennäköisesti aiheuta ilmanlaadulle asetettujen raja- tai ohjearvojen ylityksiä, on tarpeen liittää laitoksen ympäristölupahakemukseen hiukkasten, rikkidioksidin ja typenoksidien osalta päivitetty leviämismalliselvitys, jossa lähtöarvoina on käytetty rakennettavan laitoksen maksimipäästöjä.

Kirkniemen vaihtoehtoon liittyviä jäte- ja tuhkakuljetuksia on käsitelty vain yleispiirteisesti ja tästä johtuen myös näiden haitallisten vaikutusten vähentämiskeinoja on käsitelty suppeasti.

Osallistuminen

Selostus on laadittu suomenkielellä ja ruotsiksi on laadittu yhteenveto, josta ilmenee arvioinnin keskeinen sisältö. Yhteenvetoon sisältyy myös vaihtoehtojen vertailutaulukko. Ympäristövaikutusten arviointiin liittyviä kuulemis- ja lausuntomenettelyjä on täydennetty perustamalla arviointimenettelylle ohjausryhmä. Arviointimenettelyn ohjelma- ja selostusvaiheissa on pidetty informaatiotilaisuudet jokaisen ehdotetun pääkaupunkiseudun sijoitusvaihtoehdon läheisyydessä.

Jätevoimalan Kirkniemen sijoitusvaihtoehdosta on suoritettu erillinen ympäristövaikutustenarviointi (Mangsin Voima -hanke). Tämän vaihtoehdon selostusaineisto on kokonaisuudessaan tehty sekä suomeksi että ruotsiksi. Uudenmaan ympäristökeskus on 29.8.2007 antanut lausuntonsa tästä arviointiselostuksesta.

Arviointiselostuksen riittävyys

Arviointiselostus on käsitelty YVA -lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostus kattaa YVA -asetuksen 11 §:ssä mainitut arviointiselostuksen sisältövaatimukset.

Tässä lausunnossa esitetyistä arviointiselostuksessa olleista puutteista huolimatta selostus sisältää kattavan tietopaketin, josta on hyötyä tulevissa suunnittelu-, lupa- ja kaavoitusprosesseissa. Laaja hankekokonaisuus on hallittu hyvin. Myös yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon sisältö on pääosin otettu huomioon.

Kaikkien hankkeen vaihtoehtojen on todettu olevan ympäristöllisesti toteuttamiskelpoisia.

Uudenmaan ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan hankkeen merkittävimpinä ympäristövaikutuksina korostuvat jätteen hyötykäyttö energialähteenä sekä liikennevaikutukset.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille, jotka ovat ilmoittaneet osoitetietonsa. Lausunto on nähtävillä internetsivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/uus

Lähetämme kopiot arviointiselostuksesta saamistamme lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Ympäristökeskuksen johtaja

Leena Saviranta

Apulaisjohtaja

Rolf Nyström

LIITTEET

Maksun määräytyminen ja muutoksen haku

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiselostuksia)
Alueelliset ympäristökeskukset
Lausunnon antajat
Muistuttajat, joiden yhteystiedot on ilmoitettu